

№ 18/1967-68.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 18/1967-68
med anledning av landstingsman Alarik Hägg-
bloms lagmotion med förslag till landskaps-
lag angående ändring av landskapslagen om
kommunalförvaltning i landskommunerna i land-
skapet Åland (Motion 4/1968).

Med anledning av ovannämnda lagmotion, varöver Landstinget inbe-
gärt utskottets utlåtande, får utskottet härmed värdsamt anföra föl-
jande:

Huvudregeln för de val, som förrättas inom de kommunala organen, är
att valet skall förrättas som majoritetsval. Proportionellt val kan
komma i fråga endast om minst en fjärdedel av de vid valtillfället när-
varande påyrkar det. Denna regel har varit gällande i landskapet hit-
tills och har införts i landskapslagen i överensstämmelse med rikets
motsvarande stadgande (rikets 22 § 1 mom.). Kravet på minst en fjärde-
del kan dock medföra, att en grupp, som är mindre än en fjärdedel men
likväl tillräckligt stor för att den vid proportionellt valsätt skulle
bliva representerad i det organ, som skall väljas, vid majoritetsval
kommer att undertryckas. Motionärens förslag avser sålunda att för-
stärka den demokratiska principen om proportionell representation av
olika intressegrupper i de kommunala organen.

Vid behandlingen av denna fråga bör man givetvis överväga, om icke
gällande stadgande, som allmänt omfattats i landet och som uppenbarli-
gen fungerat tillfredsställande under ett decennium, innebär någon för-
del i jämförelse med ändringsförslaget. Iakttagande av ett proportionellt
valsätt i en kommuns fullmäktige leder onekligen till ett mera omstän-
ligt förfarande, som man icke velat göra till regel. Denna omständighet
liksom måhända den, att också en ganska liten intressegrupp inom full-
mäktige kan fordra proportionellt valsätt enligt den av motionären fö-
reslagna regeln, har troligen varit orsaken till den gällande bestämmel-
sen. Ofta har det säkerligen också hänt, att val skett inom fullmäktige
"i sämja" på sådant sätt, att alla grupper ansett sig ha fått den rep-
resentation, som de skäligen kan önska.

Det kan dock icke vara riktigt, att tryggandet av olika intresse-
gruppers proportionella representation i de kommunala organen skall
vara beroende av de större intressegruppernas välvilja. Utskottet an-
ser därför, att den av motionären föreslagna ändringen bör införas.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå,
att Landstinget måtte antaga det i lag-

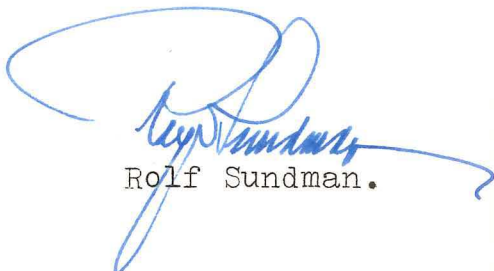
-2-

motionen ingående lagförslaget oförändrat.
Mariehamn, den 16 mars 1968.

På lagutskottets vägnar:

Nils Dahlman.

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Dahlman, viceordföranden Persson, ledamöterna Sundblom och Östling samt suppleanten Wilén.